

Exam. Code: 5002

(2056)

Sub. Code: 10724

Bachelor of Arts (FYUP)-Second Semester
Psychology
Introduction to Psychology-II (Old)
(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 65

NOTE: Attempt four questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit.

x-x-x

I. Write shorts on any ten of the following in about 25 - 30 words each:-

- a) Primary mental abilities
- b) Fluid intelligence
- c) IQ
- d) Intellectual deficiency
- e) Individual versus group tests
- f) Nature versus nurture
- g) Trait approach
- h) Temperament
- i) Surface traits
- j) Introversion
- k) Five factor model of personality
- l) Primary drives
- m) Intrinsic motivation
- n) Instinct approach
- o) Measurement of personality

(10×2)

UNIT- I

II. Write a note on the meaning, nature and factors affecting intelligence. (15)

III. Explain the Spearman's Two Factor Theory of intelligence. (15)

UNIT - II

IV. What do we mean by the term personality? Explain its types. (15)

V. Discuss the development of personality according to Freud's Psychoanalytic theory. (15)

UNIT - III

VI. Define motivation and explain its types (15)

VII. Discuss Maslow's theory of motivation. (15)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

नोट: किन्हीं चार प्रश्नों के उत्तर दें। प्रत्येक भाग (1-3) से एक-एक प्रश्न का चयन करें। प्रश्न-1 अनिवार्य है।

- *_*_* -

- निम्नलिखित में से किन्हीं दस प्रश्नों (प्रत्येक) पर संक्षिप्त टिप्पणी 25-30 शब्दों में लिखिए:-
 (क) प्राथमिक मानसिक क्षमताएँ
 (ख) तरल बुद्धि
 (ग) बुद्धि-अंक
 (घ) बौद्धिक कमी
 (ङ.) व्यक्तिगत बनाम समूह परीक्षण
 (च) प्रकृति बनाम पालन-पोषण
 (छ) गुण दृष्टिकोण
 (ज) स्वभाव
 (झ) सतही गुण
 (ञ) अंतर्मुखता
 (ट) व्यक्तित्व का पंचकारक मॉडल
 (ठ) प्राथमिक प्रेरणाएँ
 (ड) आंतरिक प्रेरणा
 (ढ) सहज प्रवृत्ति दृष्टिकोण
 (ण) व्यक्तित्व मापन

भाग-1

- बुद्धि के अर्थ, प्रकृति और उसे प्रभावित करने वाले कारकों पर टिप्पणी लिखिए।
- स्पीयरमैन के बुद्धि के द्विकारक सिद्धांत की व्याख्या कीजिए।

भाग-2

- व्यक्तित्व शब्द से हमारा क्या तात्पर्य है? इसके प्रकारों की विवेचना कीजिए।
- फ्रायड के मनोविश्लेषणात्मक सिद्धांत के अनुसार व्यक्तित्व के विकास का वर्णन कीजिए।

भाग-3

- प्रेरणा की परिभाषा लिखिए और इसके प्रकारों की व्याख्या कीजिए।
- मास्लो के प्रेरणा सिद्धांत की विवेचना कीजिए।

- *_*_* -

(3)

नोट: पूजन नंबर 1 लाजमी है अਤੇ हरेक भाग (1-3) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

- *_*_* -

- ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਹਰੇਕ) ਉੱਤੇ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-
 (ੳ) ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ
 (ਅ) ਤਰਲ ਬੁੱਧੀ
 (ੲ) ਬੁੱਧੀ ਅੰਕ
 (ਸ) ਬੌਧਿਕ ਘਾਟ
 (ਹ) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਬਨਾਮ ਸਮੂਹ ਪਰੀਖਣ
 (ਕ) ਕੁਦਰਤ ਬਨਾਮ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ
 (ਖ) ਗੁਣ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ
 (ਗ) ਸੁਭਾਅ
 (ਘ) ਸਤਹੀ ਗੁਣ
 (ਙ) ਅੰਤਰਮੁਖੀ
 (ਚ) ਸਖਸੀਅਤ ਦੇ ਪੰਜ ਕਾਰਕ ਮਾਡਲ
 (ਛ) ਮੁਦਲੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾਵਾਂ
 (ਜ) ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ
 (ੜ) ਸਹਿਜ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ
 (ਵ) ਸਖਸੀਅਤ ਮਾਪ

ਭਾਗ-1

- ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਰਥ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਕਾਂ ਉੱਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ।
- ਸਪੀਅਰਮੈਨ ਦੇ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-2

- ਸਖਸੀਅਤ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਸਾਡਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੋ।
- ਫਰਾਇਡ ਦੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਸੀਅਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-3

- ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- ਮਾਸਲੋ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੋ।

- *_*_* -